

ZAPISNIK

sa 14. sjednice Odbora za međunarodne odnose i iseljenike održane 28. jula 2022. godine

Sjednica je počela u 10 časova.

Sjednici je predsjedavao Miodrag Lekić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Slaven Radunović, Andrija Nikolić, Boris Mugoša, Aleksandra Vuković i Nikola Janović. U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore odsutnu članicu Odbora Branku Bošnjak mijenjao je poslanik Vladan Raičević.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora: Milun Zogović, Milo Božović, Tamara Vujović, mr Ervin Ibrahimović i mr Predrag Bošković.

Sjednici je prisustvovala i poslanica Draginja Vuksanović kao predstavnica predlagača Predloga rezolucije povodom vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu.

Takođe, sjednici je kao zainteresovani poslanik, prisustvovao Marko Milačić.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: sekretar Odbora mr Jasmin Bojadžić i savjetnici: Blagota Marunović, mr Vanja Čabarkapa i Iva Lakićević.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. 1. Amandmani (6) – (00-71/22-4/6) na Predlog rezolucije povodom vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, koje je podnio poslanik Miodrag Lekić i amandmani (7) – (00-71/22-4/7) na Predlog rezolucije povodom vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu, koje je podnio poslanik Marko Milačić.**

Na početku sjednice, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodrag Lekić kazao je da bi Rezolucija trebala da se kreće između jasne osude povrede teritorijalnog integriteta i apela za zaustavljanje ratnih dejstava i traženja diplomatske solucije.

U nastavku uslijedila je rasprava o amandmanima poslanika Miodraga Lekića.

Amandman 1 : Polazeći od principa doslednog poštovanja međunarodnog prava sistema UN-a Skupština Crne Gore oštro osuđuje otvoreni čin agresije i vojne intervencije koje su preduzele oružane snage Ruske Federacije prema Ukrajini kao nezavisnoj i međunarodno priznatoj državi.

Draginja Vuksanović Stanković, kao predstavnik predlagača Rezolucije, prihvatila je amandman broj 1.

Amandman 2: Osuđujući sve vojne agresije koje ugrožavaju teritorijalni integritet suverenih država i koje su van legalnosti međunarodnog prava a imajući nu vidu krupne posledice ruske invazije i ratnog konflikta u Ukrajini na geopolitičkom, humanitarnom i ekonomskom planu Skupština Crne Gore poziva sve involvirane strane u konfliktu, posebno UN, OEBS, NATO kao i njihove države članice da podstaknu diplomatske inicijative kojima bi se zaustavila ratna dejstva i postiglo pravedno i održivo mirovno rješenje.

Poslanica Draginja Vuksanović Stanković, kao predstavnica predlagača, nije prihvatila amandman jer, kako je kazala, izlazi iz teksta Rezolucije i samim tim relativizuje sam predmet iste.

Za komentar se javio poslanik Slaven Radunović koji je kazao da je ovo suštinski amandman. Naglasio je da vojna pomoć koja dolazi Ukrajini nije način za rješavanje ovakvih sukoba, već su diplomatske aktivnosti ključne u zaustavljanju ratnih konflikata. Kako je kazao, na godišnjem zasijedanju Parlamentarne skupštine OEBS-a u Birmingemu, kojem je prisustvovao kao šef Delegacije u PS OEBS desio se skandal, jer se najveći broj tema ticao upravo Ukrajine, Rusije i aktuelnih dešavanja i potrebi da se dođe do mirnog rješenja, a Britanija nije izdala vize ruskoj delegaciji.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da je amandman dvostruko suštinski, te pored navedenog od strane poslanika Radunovića, amandman ističe i potrebu da se osude svi akti agresije i ide u susret svim poslanicima koji su povezivali ovu agresiju sa prethodnim i da je bilo potrebno imati i u odnosu na to kritički osvrt.

Odbor većinom glasova (3 „za“, 4 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 3: Imajući u vidu krupne posledice invazije na Ukrajinu , ratnog konflikta na teritoriji evropskog kontinenta Skupština Crne Gore se snažno zalaže za očuvanje evropskog bezbjednosnog poretka koji se zasniva na temeljnom dokumentu Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju uključujući i završni Helsinški akt kao i na jačem sistemu evropske odbrane na bazi usvojenih odluka Evropske unije.

Predstavnica predlagača kazala je da ne prihvata ovaj amandman, jer se sa njim relativizuje tačka tri predmetne rezolucije, te da je sve rečeno u tački četiri Rezolucije gdje se poziva na smirivanje tenzija i osuđivanje akta agresije.

Odbor većinom glasova (3 „za“, 4 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 4 se odnosi na apel za dijalog svim relevantnih međunarodnih subjekata koji bi vodio smirivanju napetosti i agresivne retorike što je, takođe, bitran preduslov za postizanje mirovnog rješenja koji bi zaustavio dalje gubljenje ljudskih života i materijalnog devastiranja Ukrajine.

Predlagač zakona Draginja Vuksanović Stanković kazala je da amandman nije prihvatljiv jer smatra da je sve rečeno u tački 4 Rezolucije, gdje apsolutno nema agresivne retorike, gdje se poziva na nedvosmisleno osuđivanje akta agresije.

Poslanica Vuksanović dala je predlog da član Rezolucije glasi „Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore i sve političke i društvene subjekte u našoj državi da otvoreno i nedvosmisleno osude ovaj akt agresije čije posljedice mogu biti nesagledive po evropski i svjetski mir i bezbjednost a time i stabilnost regiona kojem Crna Gora pripada“.

Poslanik Slaven Radunović kazao je da mu je simptomatično da predlagač izbjegava poziv, upućen kroz amandman, da se izbjegne agresivna retorika.

Vuksanović Stanković kazala je da je agresivna retorika stvar lične percepcije, te da smanjivanje napetosti može da sublimira i agresivnu retoriku.

Potpredsjednik Odbora Andrija Nikolić predložio je da tekst amandmana glasi „Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore i sve političke i društvene subjekte u našoj državi da otvoreno i nedvosmisleno osude ovaj akt agresije čije posljedice mogu biti nesagledive po evropski i svjetski mir i bezbjednost a time i stabilnost regiona kojem Crna Gora pripada. Skupština Crne Gore se u nastaloj veoma dramatičnoj geopolitičkoj situaciji zalaže za dijalog svih relevantnih međunarodnih subjekata koji bi vodio smanjivanju napetosti i zaustavljanju daljeg gubljenja života i materijalne devastacije Ukrajine.

Odbor većinom glasova (3 „za“, 4 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 5: Skupština zahtjeva da crnogorska vlada koja vodi politiku i usvaja mjere u vezi sa ratnim zbivanjima u Ukrajini, javno djeluje na bazi principa međunarodnog prava savezničkih dogovora u kojima ravnopravno učestvuje vodeći računa o crnogorskim interesima i o svemu tome izvještava crnogorsku skupštinu i informiše crnogorsku javnost.

Predstavnica predlagača kazala je da amandman nije prihvaćen.

Odbor većinom glasova (3 „za“, 4 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 6: „Najvećim patnjama i izazovima od završetka II svjetskog rata“ zamijenjuju se riječima „velikim izazovima i patnjama“.

U obrazloženju Lelić je podsjetio na milion žrtava u Iraku, uz svo iskreno saosjećanje sa ukrajinskim narodom.

Predstavnica predlagača kazala je da je amandman prihvatljiv.

U nastavku prešlo se na obrazlaganje druge serije amandmana predloženih od strane poslanika Marka Milačića.

Poslanik Marko Milačić kazao je da je potrebno da se kao Skupština Crne Gore ne bavimo dvostrukim aršinima, te da je potrebno, pa makar i u ovoj rezoluciji, osuditi i druge vojne agresije.

U uvodnom dijelu izlaganja Milačić je kazao se kroz ovu rezoluciju promovise beskrajna servilnost Crne Gore, da utemeljuje Crnu Goru kao klasičan protektorat. U Rezoluciji se ne pominje, kako je kazao, riječ „dijalog“ kao ni riječi „mirovno rješenje“.

Amandman 1 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje agresiju koji su bez odobrenja Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija izvršile oružane snage NATO saveza prema Saveznoj Republici Jugoslaviji 1999. godine, kao suverenoj i međunarodno priznatoj državi.

Obrazložio je da ako Skupština Crne Gore istinski, iskreno i principijelno želi da osudi bilo koju vojnu intervenciju ili agresiju, neophodno je da osudi vojnu agresiju od strane NATO saveza i bombardovanje Savezne Republike Jugoslavije u kojoj je poginulo oko 2500 a ranjeno šest hiljada civila i nanijeta materijalna šteta u iznosu od 100 milijardi američkih dolara. Kazao je da posoji dodatna moralna obaveza i dužnost jer je u ovoj agresiji ubijeno i troje djece iz Murina.

Draginja Vuksanović Stanković, kao predstavnica predlagača, kazala je da se predloženi amandman ne prihvata.

Poslanica Aleksandra Vuković kazala je da se Rezolucija koja se odnosi isključivo na rusku agresiju u Ukrajini razvodnjava amandmanima koji se tiču svih drugih agresija koje su se desile u svijetu.

Poslanik Milačić je na komentar poslanice Vuković odgovorio da se ne radi o razvodnjavanju Rezolucije već o potrebi da se izbjegnu dvostruki aršini.

Amandman 1 poslanika Marka Milačića Odbor većinom glasova (2 „za“ i 5 „protiv“) nije podržao.

Amandman 2 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage Sjedinjenih Američkih Država na Avganistan 2001. godine.

U obrazloženju Milačić je kazao da su SAD izvršile agresiju na Avganistan vodeći rat protiv lokalnog stanovništva do 2021. godine u kojem je poginulo više od 111 hiljada Avganistanaca. Cilj vojne agresije bio je da se pronađu Osama bin Laden i drugi visoki pripadnici Al Kaide, da se uništi njena organizacija, da se ukloni talibanski režim u Avganistanu koji je pružao pomoć i utočište Al Kaidi. Rat je imao osnovu u Bušovoj doktrini po kojoj SAD neće praviti razliku između terorističkih organizacija i država i valada koje ih podržavaju. Radi se o vojnoj agresije koja je nastavljena i poslije smrti Osame bin Ladena.

Predstavnica predlagača Vuksanović Stanković kazala je da se amandman ne prihvata.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 3 - Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage SAD i još 47 zemalja na Irak 2003. godine.

Milačić je kazao da se radi o udžbeničkom primjeru vojne agresije. Poginulo je oko 134 hiljade iračkih civila, dok je indirektno taj broj 4 puta veći u Iraku. Rat je pokrenut sa izgovorom da Irak posjeduje oružje za masovno uništavanje, što se kosi sa istinom., jer takvo oružje nije pronađeno. Radi se o klasičnom gaženju teritorijalnog integriteta jedne suverene i međunarodno priznate države.

Predstavnica predlagača Rezolucije kazala je da se amandman ne prihvata.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da je dobrim dijelom saglasan sa onim što je kazao poslanik Milačić, dakle da se radi o jednoj od najvećih tragedija savremene epohe, ali i da neće glasati za amandman jer ga je teško inkorporirati u Rezoluciju o Ukrajini.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 4 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage SAD na Somaliju 2007. godine.

Milačić je u obrazloženju kazao da ako Skupština Crne Gore želi principijelno da osudi bilo koju vojnu intervenciju ili agresiju, neophodno je da osudi i ovu vojnu agresiju na suverenu i međunarodno priznatu državu. Samo u glavnom gradu je ubijeno 8,6 hiljada civila a preko milion prognano.

Predlagač Rezolucije nije prihvatio amandman.

Poslanik Nikola Janović obraćajući se poslaniku Milačiću pitao je šta je bila prepreka da se Rezolucija o NATO bombardovanju podnese 1999. godine, pa da se vidi ko bi se kako odnio u odnosu na to pitanje, kao i na sva ostala pitanja koja su pomenuta u amandmanima poslanika Milačića. Kazao je da nema potrebe da se sada igra sa emocijama ljudi čija su djeca poginula, a da svi imaju pijetet u odnosu na žrtve. Istakao je da svjedočimo brutalnom napadu jedne države na drugu, te da nije dobra teza da se vojna pomoć Ukrajini sagledava u negativnom kontekstu.

Milačić je izjavio da smatra da Skupština, Predsjednik Crne Gore i premijer treba da pokažu pijetet prema žrtvama. Takođe pitao je zašto NATO u ovoj situaciji ne odbrani Ukrajinu. Kazao je da je naoružavanje Ukrajine najopasniji scenario za samu Ukrajinu.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 5 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage koalicije predvođene Sjedinjenim Američkim Državama na Libiju 2011. godine, u kojem je bilo 30 hiljada žrtava i gdje je došlo do velikog razaranja infrastrukture.

Milačić je kazao da se radi se o vojnoj agresiji i brutalnom gaženju teritorijalnog integriteta jedne međunarodno priznate suverene zemlje, gaženje Povelje Ujedinjenih nacija.

Predlagač Rezolucije je kazao da amandman nije prihvatljiv.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 6 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage SAD-a na Jemen u periodu od 2009. do 2011.

U toj agresiji prema procjenama Kancelarije Ujedinjenih nacija za koordinaciju humanitarnih poslova je ubijeno oko 5,5 hiljada civila.

Predstavnica predlagača kazala je da se amandman ne prihvata.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Amandman 7 – Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje vojnu agresiju koju su izvršile oružane snage SAD-a protiv Sirije 2014. godine.

Američki vazdušni napad na grad na sjeveru Sirije, prilikom kojeg je ubijeno preko 50 civila. SAD su priznale da su “vjеровatno” ubile dvoje djece u bombaškim napadima. Najmanje 33 osobe su poginule u vazdušnom napadu na školu 2017. godine u Raki u Siriji.

Milačić je istakao da je poenta amandmana koje je predložio istinska zaštita civila, međunarodnog prava, te istinska borba protiv vojnih agresija na bazi pacifizma.

Naglasio je da naša zemlja treba da vodi mudru politiku, te da ovakve rezolucije dvostrukih aršina nisu primjerene Crnoj Gori.

Predstavnica predlagača Rezolucije poslanica Draginja Vuksanović Stanković kazala je da se amandman ne prihvata.

Odbor većinom glasova (5 „protiv“, 2 „uzdržana“) nije podržao predloženi amandman.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 13:15 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Miodrag Lekić